

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343

О. О. Бублікаспірант
Класичний приватний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРАЦЕВИКОРИСТАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ У ВИПРАВНИХ КОЛОНІЯХ РІЗНОГО РІВНЯ БЕЗПЕКИ

У статті висвітлено підходи до регулювання і організації праці при виконанні та відбуванні покарання засудженими до позбавлення волі у виправних колоніях різного рівня безпеки, виявлено проблемні питання, які виникають у процесі залучення засуджених до праці та запропоновано шляхи їх вирішення.

Ключові слова: праця, працевикористання, засуджений, позбавлення волі.

I. Вступ

Проведені за часів незалежності в Україні дослідження як монографічного рівня, як от дисертація С. О. Стефанова "Організаційно-правові проблеми трудової зайнятості засуджених у місцях позбавлення волі" (2002 р.), так і ряд публікацій інших авторів [1; 2] виконані на основі кримінально-виконавчого законодавства колишнього СРСР (ВТК 1970 р.). Проблематика правового регулювання і використання праці засуджених до позбавлення на монографічному рівні вченими-правниками – фахівцями в галузі кримінально-виконавчого права в умовах дії Кримінально-виконавчого кодексу 2003 р. фактично не вивчена, не враховуючи поодинокі публікації у фахових виданнях та матеріалів конференцій. Не в останню чергу така ситуація зумовлена складнощами, що виникають при збиранні й використанні емпіричного матеріалу, зокрема такими факторами, як: узвичаєна закритість виправних колоній, небажання їх керівництва допускати незалежних (позавідомчих) дослідників до спілкування із засудженими на робочих місцях, обмежений доступ до інформації про реальний стан організації працевикористання засуджених, їх заробітну плату тощо. В силу зазначених причин, основними джерелами інформації при дослідженні порядку регулювання праці засуджених до позбавлення волі і його дотримання при виконанні-відбуванні покарання залишається, власне, чинне кримінально-виконавче законодавство, публікації у фахових виданнях і виступи у ЗМІ науковців відомчих ВНЗ ДПтСУ, а також інші джерела – листи засуджених, їх рідних, інформація правозахисних організацій тощо.

II. Постановка завдання

Мета статті – розглянути підходи до регулювання і організації праці засуджених при виконанні та відбуванні покарання засуджених до позбавлення волі у виправних колоніях різного рівня безпеки, виявити проблемні питання, які виникають у процесі залучення засуджених до праці та запропонувати шляхи їх вирішення.

III. Результати

У сучасному кримінально-виконавчому законодавстві України порядок і умови праці цієї категорії засуджених закріплені таким чином, що формально вони майже нічим не відрізняються від порядку та умов праці інших громадян на підприємствах різних форм власності. Такий висновок ґрунтується на аналізі змісту абз. 8 ч. 1 ст. 8 Гл. 2 "Правовий статус засуджених" про право засуджених на оплачувану працю, організовану відповідно до вимог законодавства про працю, у тому числі щодо тривалості, умов та оплати праці; восьмигодинний робочий день, але не більше 40 годин на тиждень, при цьому тривалість робочого дня встановлюється з 7.00 до 17.00 год або з 6.00 до 16.00 год, зміст абз. 4 ч. 1 ст. 118 Гл. 18 КВК "Праця засуджених до позбавлення волі", що гарантує їм право брати участь у трудовій діяльності, а також абз. 3 ч. 1 ст. 118 КВК, згідно з яким праця засуджених регламентується Кодексом законів про працю України (далі – КЗпПУ). За наявності вищевказаних правових гарантій чинне кримінально-виконавче законодавство одночасно передбачає і ряд особливостей працевикористання засуджених залежно від: виду і рівня безпеки виправної колонії; виду дільниці СПС виправної колонії, в якій тримають засуджених до позбавлення волі; поведінки засудженого під час відбування покарання (схильність до втечі, напад на адміністрацію

чи інших засуджених, перебування на профілактичному обліку); віку та статі засуджених; наявності інфекційних, тяжких соматичних захворювань та психічних відхилень у поведінці (у тому числі схильність до самогубства); інших підстав, передбачених чинним законодавством.

Однак кримінально-виконавчим законодавством передбачені й загальні особливості працевикористання засуджених до позбавлення волі, які переважно стосуються обмежень щодо виду робіт і посад, і не залежать від виду і рівня безпеки (режиму) виправної колонії. Наприклад, п. 2 Розд. XXI Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань [3] забороняє використовувати засуджених до позбавлення волі: на всіх роботах і посадах у територіальних органах управління ДПТС, адміністративних будівлях, у яких розміщується персонал з охорони установ виконання покарань; у приміщеннях, де розміщені зброя, спецзасоби та службова документація; на роботах, пов'язаних з устаткуванням для множення документів, радіо-телеграфною та телефонною технікою (за винятком лінійних monterів у присутності представників адміністрації установ виконання покарань); на посадах продавців, бухгалтерів-операціоністів, касирів, завідувачів продовольчих та речових складів, комірників; на роботах, пов'язаних з обліком, збиранням та видачею медикаментів, а також вибухових та отруйних речовин; як фотографів, зубопротезистів, водіїв легкових та оперативних автомобілів і мотоциклів; на посадах з підпорядкуванням їм вільнонайманих працівників; на роботах, що пов'язані з обслуговуванням та ремонтом технічних засобів охорони і нагляду; на роботах, пов'язаних з наданням медичної допомоги.

Встановлені певні обмеження (правила відбору) для засуджених, яких залучають до робіт з господарського обслуговування установ виконання покарань (Розд. XXII ПВР), а також щодо правил спільної роботи та спілкування засуджених з вільнонайманим персоналом УВП (Розд. XXIII ПВР).

Низка нормативних особливостей стосується праці засуджених у колоніях різного рівня безпеки, для чого попередньо розглянемо їх види.

Згідно зі ст. 11 "Види органів і установ виконання покарань" КВК України (далі – КВК) різновидами установ виконання покарань є арештні доми, кримінально-виконавчі установи, спеціальні виховні установи (виховні колонії), а також слідчі ізолятори у випадках, передбачених цим Кодексом. Згідно з іншими положеннями ст. 11 КВК, кримінально-виконавчі установи розподіляють на 2 види: кримінально-виконавчі установи відкритого типу (далі – виправні центри), які виконують покарання у виді обмеження во-

лі, і кримінально-виконавчі установи закритого типу (далі – виправні колонії), які виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк і довічне позбавлення волі.

За рівнем безпеки виправні колонії розподіляють на колонії мінімального, середнього і максимального рівня безпеки. У свою чергу, виправні колонії мінімального рівня безпеки – на колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

Зауважимо, що чинний КВК не містить дефініції (не визначає поняття) "рівень безпеки виправної колонії". Через це важко зрозуміти, що насправді означає і який справжній зміст заклав законодавець у поняття "рівень безпеки" виправної колонії. Адже рівень безпеки можна розуміти як певний, вищий чи нижчий, ступінь безпеки: суспільства (загалом) від засуджених і навпаки; адміністрації виправної колонії від засуджених і навпаки; різних груп (категорій) засуджених стосовно одна одної; нарешті, ступінь безпеки самої виправної колонії від громади (населення) оточуючого міста, селища, села чи сусіднього населеного пункту. Приміром, політичні науки послуговуються поняттям рівень безпеки від політичного та кримінального насильства [4, с. 52]. Загалом, розподіл колоній за рівнями безпеки, а не за видами режиму, як було за Виправно-трудова кодексом 1970 р. сприймається неоднозначно, зокрема і з огляду на те, що саме режим тримання засуджених як критерій поділу колоній на види залишено в кримінально-виконавчому законодавстві і країн СНД (Російська Федерація, Республіка Білорусь, Республіка Казахстан та ін.).

Щодо працевикористання засуджених у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання (за ВТК 1970 р., це колонії – поселення), то аналіз положень ст. 18 і ст. 138 КВК свідчить, що законодавець порядок виконання та відбування покарання (режим) у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання (які не мають дільниць соціальної реабілітації через їх непотрібність) прирівняв до порядку і умов (режиму) тримання засуджених у дільниці соціальної реабілітації (ДСР), передбачивши в ч. 3 ст. 138 КВК таке: "У виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання встановлюється режим, передбачений частиною другою ст. 99 цього Кодексу для засуджених, які тримаються у дільницях соціальної реабілітації". Одна з таких особливостей режиму тримання і працевикористання цих засуджених передбачена п. 33.4 Інструкції з організації нагляду за засудженими, які відбувають покарання в кримінально-виконавчих

установах, згідно з яким таких засуджених дозволяється залучати до праці за межами установи тільки після повного й усебічного вивчення їх особистості з урахуванням висновків працівників відділу нагляду і безпеки, соціально-психологічної та оперативних служб і, як правило, не раніше як за шість місяців з моменту прибуття (переведення) їх до установи (дільниці).

Одночасно Інструкцією з нагляду забороняється залучати засуджених до робіт за межами установи у разі відсутності постійного нагляду за ними на виробничих об'єктах або зв'язку з черговою частиною установи.

Зауважимо, що головна відмінність умов тримання (і працевикористання) засуджених в дільниці соціальної реабілітації від дільниці ресоціалізації полягає у відсутності охорони, але при забезпеченні постійного нагляду за засудженими (абз. 1 ч. 2 ст. 99 КВК). Саме така відмінність дає змогу адміністрації організувати працю засуджених до позбавлення волі максимально наближеною до умов, встановлених чинним КЗпПУ, при звичайті їх до майбутнього життя в середовищі правослухняних громадян. Очевидно, що за цих причин п. 1 Розділу XXI Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (далі – ПВР) передбачено, що у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання і дільницях соціальної реабілітації інших виправних колоній засуджені можуть залучатись до праці не лише на власному виробництві (що є правилом), але й на договірній основі на підприємствах, в установах чи організаціях усіх форм власності, у тому числі за межами адміністративного району установи виконання покарань, з письмового дозволу начальника територіального органу управління ДПтС за умови забезпечення постійного нагляду за ними та щоденного повернення до житлової зони. А у виняткових випадках, "... з дозволу начальника територіального органу управління ДПтС допускається проживання засуджених у місцях їх роботи у спеціально обладнаних гуртожитках поза територією житлових зон УВП за умови забезпечення надійного нагляду за ними та створення належних комунально-побутових умов" [3].

Практика прокурорського нагляду за дотриманням законів в УВП Запорізької області дає підстави для висновку про необхідність заборони працевикористання засуджених до позбавлення волі за межами адміністративного району розташування виправної колонії без щоденного їх повернення до жилої зони. На користь такого висновку свідчать численні факти вчинення засудженими (переважно у нічний час та вихідні дні) за межами виправних колоній злочинів та інших правопорушень [5, с. 127–128].

Виправні колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання є кримінально-виконавчими установами закритого типу, в яких засуджені цілодобово тримаються під охороною (крім ДСР), з усіма обмеженнями, що з нею (охороною) пов'язані, а тому регулювання праці засуджених у цих колоніях майже не відрізняється від правил і умов, встановлених для колоній середнього рівня безпеки. Наприклад, у виправних колоніях закритого типу встановлюються обмеження щодо певних умов працевикористання засуджених залежно від їх поведінки під час відбування покарання. Для виявлення, постановки на облік та організації нагляду за особами, схильними до порушень встановленого порядку відбування покарання, в установах здійснюється цілий комплекс спеціальних профілактичних заходів.

Робочі місця особам, яких взято на профілактичний облік, надають у цехах (дільницях), які добре проглядаються і контролюються. Використання осіб, які перебувають на профілактичному обліку, на роботах з господарського обслуговування, а також як водіїв, трактористів, кранівників, вантажників та електриків забороняється. Виведення таких осіб на роботу здійснюється тільки в першу зміну і виключно на виробничі об'єкти, що забезпечені надійною ізоляцією.

Стан здоров'я кожного засудженого також ураховується при вирішенні питання про його працевлаштування. Наприклад, згідно з Інструкцією з організації профілактики та попередження самогубств серед осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, схильні до самогубства особи беруться адміністрацією на профілактичний облік, що оформляється протоколом комісії. Виведення їх на роботу здійснюється тільки в першу зміну. Ці правила є загальними, тобто обов'язковими для дотримання персоналом у всіх установах, підпорядкованих ДПтСУ.

Проведений аналіз регулювання праці засуджених у різних (за категоріями засуджених) виправних колоніях середнього рівня безпеки вказує, що порядок працевикористання вперше засуджених до позбавлення волі майже не відрізняється від порядку працевикористання рецидивістів і засуджених, переведених у встановленому порядку з колоній максимального рівня безпеки. Усі положення ст. 118 і 119 КВК стосуються цих засуджених, з урахуванням зауваження в ч. 3 ст. 118, що перелік робіт і посад, на яких забороняється використовувати засуджених до позбавлення волі, визначається нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України. Наприклад, не можна використовувати цих засуджених на роботах, пов'язаних з обслуговуванням тех-

нічних засобів охорони, а також розміщених у заборонених зонах інженерних засобів охорони, для роботи з бухгалтерськими документами, для роботи касирами, завідувачами складами тощо. Це обмеження стосується працевикористання засуджених у будь-якій з установ виконання покарань.

Крім того, п. 1 Розділу XXI Правилах внутрішнього розпорядку установ виконання покарань встановлено, що при організації працевикористання засуджених у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівня безпеки виключається можливість їх проживання на виробничих об'єктах. Низка інших, переважно режимних обмежень, міститься як у ПВР, так і в інших відомчих підзаконних актах, які мають обмежений доступ, оскільки унормовують практичну сторону діяльності підрозділів охорони, нагляду та безпеки УВП.

Найсудовіші за режимом тримання – виправні колонії максимального рівня безпеки (сектори максимального рівня безпеки на територіях виправних колоній середнього рівня безпеки), тому чинним кримінально-виконавчим законодавством охорона і нагляд за засудженими в таких колоніях передбачені як найбільш суворі.

Отже, особливості (переважно режимні обмеження) організації й порядку працевикористання засуджених до позбавлення волі залежать, насамперед, від рівня безпеки виправної колонії і категорії засуджених, які в ній тримаються. Особливості працевикористання засуджених до довічного позбавлення волі у виправних колоніях максимального рівня безпеки залежать від того, у яких приміщеннях вони тримаються.

Так, згідно із ч. 1 ст. 140 КВК у виправних колоніях максимального рівня безпеки засуджені тримаються в умовах суворої ізоляції у звичайних жилих приміщеннях та приміщеннях камерного типу (далі – ПКТ). Відповідно до ч. 1 ст. 150 КВК засуджені до довічного позбавлення волі чоловіки розміщуються в приміщеннях камерного типу, як правило, по дві особи і носять одяг спеціального зразка. Щодо залучення до праці, то ч. 3 ст. 151 КВК визначає, що засуджені до довічного позбавлення волі залучаються до праці тільки на території колонії з урахуванням вимог тримання їх у приміщеннях камерного типу. Саме тому засуджені, які тримаються в ПКТ, можуть залучатись до праці на території колонії виключно в цих приміщеннях.

Така особливість обмежує у виборі праці не тільки засуджених, але й адміністрацію колонії максимального рівня безпеки: а) у переліку видів робіт, що їх можна запропонувати засудженим; б) у використанні (наданні) необхідних для належного виконання робіт верстатів, інструментів, іншого

приладдя, оскільки частина з них, наприклад, промислові верстати і станки за визначенням не можуть встановлюватися у жилих приміщеннях, а більшість інструментів є забороненими для зберігання і використання засудженими: колюче-ріжучі (наприклад, ножі, різці), більшість різновидів клею, лаки, розчинники фарб тощо.

Одночасно ця особливість організації праці засуджених вимагає від керівництва колонії максимального рівня безпеки або середнього рівня безпеки, на території якої створено сектор максимального рівня безпеки, залучати додаткові сили й засоби задля здійснення належного (надійного) камерного нагляду за працюючими з метою запобігання порушенням режиму тримання, збереження життя і здоров'я засуджених, у тому числі запобігання самогубствам, іншим проявам аутоагресії.

З огляду на викладене, організація працевикористання засуджених, які тримаються в ПКТ виправної колонії максимального рівня безпеки, для персоналу колонії є справою досить складною і затратною, а праця самих засуджених – малоефективною, монотонною, низькооплачуваною, а отже, такою, що не викликає у більшості засуджених бажання працювати більш старанно, підвищувати свою кваліфікацію, проявляти корисну ініціативу тощо.

Більш ефективно, з меншими затратами на організацію нагляду можна організувати працю довічно засуджених, якщо вони переведені з ПКТ виправної колонії максимального рівня безпеки і тримаються в загальних приміщеннях такої колонії. Але достатнього фронту робіт для працевлаштування цих засуджених адміністрація колоній не має, тож цю проблему необхідно вирішувати.

IV. Висновки

Маємо визнати, що змінити ситуацію на краще виключно за рахунок виправних колоній (переважно зусиллями і за ініціативою персоналу підприємств ВК), за відсутності розуміння й бажання зрозуміти глибину (і першопричини) цієї проблеми посадовцями на найвищих щаблях державної влади, практичні аспекти цього питання ще тривалий час будуть вирішуватимуться на розсуд керівництва виправних колоній. Зрушити з місця проблему працевикористання засуджених до позбавлення волі можливо лише запропонувавши суспільству і керівництву держави програму кардинальної зміни підходів до регулювання і організації праці засуджених при виконанні та відбуванні покарання. До праці особа, засуджена до позбавлення волі, не повинна примушуватись, такий обов'язок їй має передбачати закон – кримінальне і кримінально-виконавче законодавство. Будь-які інші тимчасові, косметичні, а тим більш не системні підходи і заходи давно назріли в

кримінально-виконавчій системі проблему остаточно не вирішують.

Внесення законодавцем поверховим, безсистемних, науково та соціально необґрунтованих змін чи поправок до чинного КВК щодо регулювання праці засуджених до позбавлення волі є паліативом, оскільки ніколи не приведе цей інститут кримінально-виконавчого права і законодавства до бажаного результату – однозначного, зрозумілого усім суб'єктам і учасникам кримінально-виконавчих відносин унормування порядку і правил залучення до суспільно корисної і оплачуваної праці осіб, які відбувають позбавлення волі у виправних колоніях різного рівня безпеки.

Вважаємо, що для кардинального виправлення ситуації мають бути розроблені, затверджені і реалізовані під контролем КМ України, по-перше, Концепція працевикористання засуджених до позбавлення волі, по-друге, і це головне, – Державна програма працевикористання засуджених у місцях позбавлення волі. На нашу думку, для цього КМ України необхідно передбачити і здійснити такі кроки: 1) створити Міністерством юстиції України відомчу комісію або з його ініціативи міжвідомчу державну комісію з вивчення проблеми і підготовки проекту Концепції працевикористання засуджених до позбавлення волі (можливо засуджених до громадських робіт, арешту і обмеження волі), з наступним її обговоренням з науковцями, практиками, визнаними правозахисниками (їх об'єднаннями (організаціями), в засобах масової інформації (ЗМІ), на парламентських слуханнях тощо); 2) провести провідними науковими і науково-дослідними установами на замовлення і за рахунок держави цільове дослідження усього комплексу питань працевикористання осіб, позбавлених волі: соціально-політичних (думки суспільства і влади), фінансово-економічних (попит на вироби, послуги засуджених взагалі та по окремих регіонах, областях, територіях, їх собівартість, відповідність вимогам безпечності та якості, потреба у фінансуванні, його джерелах тощо), кримінологічних (зокрема, можливості реального (дійсного) впливу праці на виправлення засуджених, зниження криміногенності середовища засуджених за рахунок збільшення відсотка зайнятих суспільно корисною працею), стану правового регулювання та його фактичного дотримання в установах виконання покарань; 3) узагальнити членами міжвідомчої комісії результатів усіх проведених досліджень (результатів, висновків, пропозицій) та провести їх широке обговорення із зацікавленими відомствами і організаціями (у тому числі міжнародними);

4) підготувати спільний проект Концепції працевикористання засуджених до позбавлення волі, обговорити і затвердити основні її положення на спеціальній спільній нараді в Міністерстві юстиції України; 5) підготувати під головуванням Міністру України проект Державної цільової програми працевикористання засуджених у місцях позбавлення волі; 6) обговорити та затвердити Державну цільову програму на засіданні КМ України з подальшим опублікуванням у ЗМІ; 7) обов'язково передбачити необхідні кошти у видатковій частині Державного бюджету на кожен рік реалізації Державної цільової програми; 8) організувати контроль за своєчасним виконанням планових заходів Державної цільової програми, а також цільовим використанням виконавцями бюджетних і залучених позабюджетних коштів.

Переконані, що саме у такий спосіб можна виправити ситуацію, яка склалась сьогодні з регулюванням і фактичним здійсненням права на працю засуджених до позбавлення волі, встановити розумний баланс прав засуджених і законних інтересів потерпілих від злочинів, розблокувати роботу територіальних підрозділів Державної виконавчої служби щодо примусового виконання судових рішень, а також частково компенсувати бюджетні витрати на утримання працездатних засуджених за рахунок їхньої заробітної плати.

Список використаної літератури

1. Жук І. Л. Проблеми економічної ефективності праці засуджених. – Київ: РВПС України НАН України. – 1999. – 135 с.; Жук І. Л. Праця в місцях позбавлення волі та її специфіка / І. Л. Жук // Зайнятість та ринок праці: міжвід. наук. зб. – Київ: РВПС України НАН України, 2000. – Вип. 12. – С. 71–78.
2. Праця засуджених в місцях позбавлення волі: монографія / І. Л. Жук, Л. А. Жук, О. М. Неживець. – Київ: Кондор, 2009. – 226 с.
3. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: затв. наказом Міністерства юстиції України від 29 грудня 2014 р. № 2186 /5 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 4. – Ст. 209.
4. Березинський Л. В. Основні підходи до дослідження феномену державної спроможності/неспроможності / Л. В. Березинський // Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Вип. 136/2012. Серія: Політологія. – Севастополь, 2012. – С. 52–55.
5. Стулов О. О. Характеристика злочинності засуджених в установах виконання покарань / О. О. Стулов // Держава та регіони. Серія: Право. – 2009. – № 4. – С. 126–130.

Стаття надійшла до редакції 10.06.2015.

Бублик Е. А. Особенности использования труда осужденных в исправительных колониях разного уровня безопасности

В статье проанализированы подходы к регулированию и организации труда в процессе исполнения и отбывания наказания осужденным к лишению свободы в исправительных учреждениях разного уровня безопасности, выявлены проблемные вопросы, возникающие в процессе привлечения осужденных к труду и предложены способы их решения.

Ключевые слова: труд, использование труда, осужденный, лишение свободы.

Bublik E. Features of the use of Labour of Convicts in the Penal Colonies of Different Level Security

In the article analyzed approaches to regulation and organization of the labour in the process of execution and serve of punishment by convict to imprisonment in the penal institutions of different level security, revealed problem questions which came up in the process of attracting convicts to the labour and proposed the methods of their decision.

The undertaken research allowed to offer the row of the directions (actions) sent to the improvement of situation with the use of labour of convicts. Consider that for a cardinal correction of the situation must be worked out, ratified and realized under control the Cabinet of Ministers of Ukraine, firstly, Conception of the use of labour of convicts to imprisonment, secondly, and this main, is the Government program of the use of labour of convicts in the places of imprisonment.

For this purpose the Cabinet of Ministers of Ukraine, it is necessary to provide and perform the following steps (offered as an option):

1) create the departmental commission by the Ministry of Justice of Ukraine or on his initiative the interdepartmental state commission of study the problem and prepare a project of Conception of the use of labour of convicts to imprisonment (maybe convicts to social works, arrest or imprisonment) with her next discussion with scientists, practical workers, confessed defenders of right (by their associations (organizations), in media (MASS-MEDIA), at a parliamentary hearing, etc;

2) conduct by the leading scientific and research institutions on an order and due to the state having a special purpose research of all complex of questions the use of labour of convicts: socially-political (opinions of society and power), financially-economical (demand on wares, services of convicts in general and on separate regions, areas, territories, their prime price, accordance to the requirements of safety and quality, the need for financing, its sources, etc.), criminological (in particular, the possibility of real (true) influence of labour on correction of convicts, decline of criminal environment of convicts due to the increase of percent of busy on the social-useful work), state of the legal regulation and him actual observance execution of punishments in institutions;

3) generalize the results of all undertaken researches by the members of the interdepartmental commission (results, conclusions, suggestions) and conduct them wide discussion with the interested departments and organizations (including international);

4) prepare the general project of Conception the use of labour of convicts to imprisonment, discuss and ratify her fundamental positions on the special general conference in the Ministry of Justice of Ukraine;

5) prepare the project of the Government special program of the use of labour of convicts in imprisonment by the voting of the Ministry of Justice of Ukraine;

6) discuss and ratify the Government special program on the meeting the Cabinet of Ministers of Ukraine followed by publication in media;

7) surely provide the necessary funds in expense part of the State budget on every year of realization of the State special program;

8) organize control after timely accomplishment of planned measures of the Government special program, and also special use by the executors of budgetary and attracted off-budget facilities.

Key words: labour, the use of labour, convict, imprisonment.